

Sobre el Sufragi Universal i les Lleis

Malatesta, Errico

1926

Abans d'examinar la influència que el parlamentarisme ha exercit en el moviment socialista, és bo estudiar el sufragi universal, siga com a principi de vida política, siga com a instrument d'emancipació. Perquè havent-hi això donat al parlamentarisme —eixa forma política pròpia del règim burgès— la consagració d'un suposat consentiment popular, ha aconseguit que un cert socialisme haja pogut trobar l'ocasió, buscada o no, de baixar al terreny parlamentari i allí corrompre's i aburgesar-se.

Si entre les institucions polítiques que regixen, o poden regir les societats humanes, existix una que va semblar inspirar-se en el principi de justícia i igualtat, i que va excitar i encara excita vives esperances en els amics del progrés, eixa és, sense dubtar-ho, la del sufragi universal.

El sufragi universal, en dir dels seus defensors, tancava per sempre l'era de les revolucions i obria el camí a les reformes pacífiques, fetes en l'interés de totes i per totes consentides.

La legislació es posava al nivell de la civilització, i, sent en tot moment modificable, ella respondria sempre a les necessitats i a la voluntat de la majoria de les persones.

L'opressió i l'explotació de la gran massa de la humanitat per part d'un xicotet nombre de governants i capitalistes, no tindria més raó ni mitjans d'existir. I si en efecte la misèria dels més no era una inevitable llei de la naturalesa, sinó una conveniència purament social que la societat podia corregir, la misèria desapareixeria per sempre amb tots els dolors i totes les degradacions que d'ella s'originen.

Cal convindre que, certament, a primera vista, la cosa semblava que haguera de ser pròpiament així.

En la societat actual tot està regit per lleis. Els que les dicten són, en última anàlisi, els diputats. Els diputats són nomenats pels electors: llavors, són els electors, o, per a ser més exacte, la majoria dels electors, qui mana i qui ho disposa tot. I com els treballadors constituïxen el gran nombre, ells serien, si anaren a votar, els àrbitres de la seua sort i de la situació general.

Però, contra aquest raonament, en aparença tan simple i clar, està la pràctica dels fets amb la seua indestructible eloqüència.

Hi ha països en els quals el sufragi universal existix i funciona regularment des de fa molt temps. Hi ha uns altres que han vist, alternativament establert, abolit i restablert novament el sufragi universal. I les condicions morals i materials de les masses han quedat sempre en les mateixes condicions sense obtindre cap millora.

N'hi ha prou amb conèixer un poc la història, o simplement haver viatjat un poc, o llegir els periòdics pertanyents a qualsevol partit polític, per a adonar-se que el sufragi universal, fins i tot sense la direcció d'un rei i d'un senat, fins i tot amb el complement del referèndum i de la iniciativa popular —com a Suïssa—, no ha servit mai enlloc per a millorar la sort dels treballadors.

Tant en les repúbliques com en les monarquies, i a base de sufragi universal, les cambres estan compostes de propietaris, advocats i altres gents d'igual classe, exactament igual que als països en els quals el sufragi és més o menys restringit a les classes posseïdores i instruïdes: i tant en els uns com en els altres països, les lleis que les cambres sancionen només servixen per a legalitzar l'explotació i per a defendre als explotadors.

Des dels colps d'estat napoleònics, a les grans persecucions burgeses; des de les invasions vils i usurpadores de poblacions militarment febles, a la misèria sistemàtica dels treballadors i a l'assassinat col·lectiu dels famolencs; des del bandolerisme en gran dels conqueridors, a les mesquines prepotències i els histerismes bufonescos de ministres burocràtics, no existix atemptat a la civilització, al progrés, a la humanitat, no existix infàmia gran o xicoteta que el sufragi universal, hàbilment manejat, no haja justificat, absolt i glorificat. No hi ha hagut llàgrimes de dones, ni plors del poble, que el vot inconscient dels miserables no hagen burlat i fet més dolorosos!

De què depèn esta contradicció entre els fets i el resultat que la lògica preveia? Es tracta potser d'un fenomen inexplicable, d'un cas de miracle sociològic? Examinem la qüestió. Potser una observació més profunda, i per tant més verdadera, ens demostrarà que el sufragi universal no ha produït res més que allò que lògicament havia de produir.

Teòricament, el sufragi universal és el dret de la majoria per a imposar la seua voluntat a la minoria. Este pretés dret és una injustícia, perquè la personalitat, la llibertat i el benestar d'un sol ésser humà són tan respectables, tan sagrats com pugen ser els de tota la humanitat. D'altra banda, no hi ha cap

raó per a creure que la majoria es troba sempre del costat de la veritat, de la justícia i de la utilitat general; en la pràctica es pot observar que diàriament succeïx el contrari.

Si totes les persones, menys una, estigueren contentes de ser esclaves i de suportar, sense necessitat natural, tota classe de sofriments, aquella persona tindria raó a rebel·lar-se i reclamar la llibertat i el benestar. El vot, el número, no decidixen res, no creen ni destrüïxen drets.

Una societat igualitària ha d'estar fundada en l'acord lliure i unànime de tots els seus components. És cert que també en una societat socialista, on l'opressió i l'explotació dels uns sobre els altres hagen desaparegut per complet, i el principi de solidaritat regulara totes les relacions humanes, pot succeir —succeirà de segur— que es produïsqen casos en què siga necessari, o almenys més expeditiu, recórrer al sufragi popular.

No obstant això, estos casos s'aniran fent cada vegada més estranys, a mesura que la ciència de la societat vaja descobrint i demostrant amb evidència les solucions exactes que responguen als diversos problemes de la vida col·lectiva. Però, a la fi, quedaran sempre punts en els quals la solució apareixerà diversa i es farà necessari recórrer a un expedient més o menys arbitrari, i no es podrà o no convindrà dividir-se en tantes fraccions quantes siguen les parts contendents. En eixos casos, el més ràpid serà que la minoria s'adapte al que vullga la majoria. Està bé; llavors, probablement, es votarà; però el vot, per tal motiu no és un principi, no és un dret o un deure, sinó solament un acord, una convenció entre persones associades.

Certament això importa molt poc per a la qüestió que estem tractant, ja que, en realitat, qualssevol que siguen les objeccions que es puguen fer contra els drets de la majoria, la veritat és que el règim del sufragi universal, mentider com tot el sistema parlamentari, no és de cap manera el predomini de la majoria dels electors. Es tracta, simplement, d'un artifici amb el qual el govern d'una classe social o d'una comunitat de casta pren les aparences de govern popular.

En efecte, cada elector no vota més que per un o per molt pocs diputats sobre una assemblea composta generalment de diversos centenars d'ells. Per tant, encara que el seu candidat resultara electe, la seua voluntat —que ja en les urnes es compta per una fracció infinitesimal— només es veuria representada per un diputat, el qual, al seu torn, en les cambres, figuraria com una mínima fracció. D'això s'inferix que la cambra, presa en el seu conjunt, ni remotament pot arribar a representar la voluntat de la majoria dels electors. El diputat és triat per un donat nombre de votants, però el cos electoral, com a totalitat, no està representat.

Així succeïx que fets que només concernixen a una determinada localitat o corporació, han de ser tractats per una assemblea de gents estranyes a eixa corporació o localitat.

A més, i sense tenir en compte que perquè els diputats siguen electes per la majoria dels electors del seu col·legi seria indispensable que en ell només sorgiren dos candidats que es dividiren els vots, és evident que les cambres representen únicament a una part dels electors, i les lleis, al no ser mai aprovades per la unanimitat dels diputats, la majoria que en definitiva fa les lleis i disposa de la sort d'un país només representa una xicoteta part de la població.

Què serà, doncs, si considerem les condicions reals en les quals s'exercita el sufragi universal d'una societat on la ignorància de la població, turmentada per la misèria i embrutida per la superstició, depen, pels seus mitjans d'existència, d'una xicoteta minoria que posseïx la riquesa i el poder?

L'elector no és ni pot ser, en general, capaç de votar amb consciència, ni lliure de votar com vulga. Sense instrucció prèvia ni mitjans per a instruir-se, reduït a creure cegament el que li diu un periòdic, si és que sap llegir i té temps per a això, ignorant les coses i les persones que no té en el seu immediat contacte, pot ell, proletari, saber quines son les coses que s'han d'exigir a un parlament i quines son les persones que han d'exigir-les en nom d'ell? Pot ni tan sols formar-se una idea clara del que és un parlament?

Certament que els llauradors com els obrers, fins i tot els que són menys instruïts, coneixen més que un doctor en economia política quan es tracta dels seus interessos indirectes, de les coses que ells veuen i palpen, del seu treball, de la seua casa, de la seua vida quotidiana. També poden, amb facilitat, formar-se una opinió sobre totes les coses que els concernixen quan els són presentades en una forma

simple i natural. Ells sabrien dir si volen o no que el patró, sense moure's del seu seient, els prenga la millor i major part del seu treball; ells sabrien dir si volen o no servir de soldats; ells sabrien donar una encertada ocupació a les riqueses de la seua comuna o de la seua nació si posseïren totes les dades necessàries sobre els productes disponibles, sobre la potència de la producció i sobre les necessitats dels seus veïns. Però si les qüestions que se'ls presenten no els concernixen o estan de tal mode complicades amb interessos estranys que ja no poden reconèixer-les; si les coses més clares són enfosquides per una xerrameca tècnica que fa de la política una ciència oculta; si ells no se senten espentats a informar-se i reflexionar perquè saben que de totes maneres no són ells els que han de decidir, sinó altres que pensen en lloc d'ells, llavors està fora de dubte que el seu vot resulta inconscient.

Notes sobre la traducció i l'edició:

- Traducció i edició per La Conquista del Panda.
- Els continguts de la versió catalana de La Biblioteca Anarquista es troben sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega.
- En la mesura que oferim el nostre treball pel bé comú, creiem important crear també formes de col·laboració en la sostenibilitat d'aquest projecte autogestionari i alternatiu. Si t'agrada el nostre treball, considera fer una donació ☒.

Malatesta, Errico
Sobre el Sufragi Universal i les Lleis
1926

Extracte de *Ideario* (*Publicaciones Mundial*, 1926)

Ideario va ser llançat originalment per *Publicaciones Mundial* al 1926, amb articles de Malatesta seleccionats i traduïts al espanyol per P.Ibáñez. Traducció i edició oferida per La Conquista del Panda sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega en diferents formats:

www.lbibliotecaanarquista.cat